

JAN KRAUS

MŮJ SOUKROMÝ BUZYNES

Můj soukromý buzynes

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Jan Kraus
Můj soukromý buzynes – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

*V dětství jsem měl dva sny: řídit auto a veřejně kouřit.
V osmnácti letech jsem si je splnil. Oba najednou.*

*Kouřil jsem za jízdy. Nikdy později jsem
už žádný tak velký sen neměl.*

JAN KRAUS

MŮJ SOUKROMÝ BUZYNES

BizBooks Brno 2018

OBSAH

Předmluva	8
Arogantní karoserie	10
Žebráme...	15
Šemík	17
Od filmu	19
Bankovkám skotačivě vstříc!	21
Dětský herec	23
Bugárny a kariéra...	25
Poklad	27
Superpionýr	32
Převýchova	36
Koně a osel	44
Otcovy úroky	50
Prodej B43	54
Vojna	58
Buenos bojler	66
Na ministerstvu...	69
Hodinky	72
Byt byznys	78
Chvojno	87
Prachy v plynu	93
Keramika	100
Ke komputerům	108
Plukovník Halíč	113
Zákazník – zvláštní pán	122
Obchodní metodika	124
Přebírání firmy	126
Konec komunismu	129
Zlaté devadesátky	133
Tlumočník	136
Účetnictví a daně	138

Konkurs	141
Veletrh	149
Faktury vydané, divadlo přijaté...	158
Udělejte si pořad	163
První talkshow	169
Porady	179
Rubání v televizi	183
Taxi, prosím	187
Politický byznys	190
OK	193
Obchod s minulostí	196
Uvolněte se, prosím...	199
Poprvé v Ponci	203
Zvuk a jiné obsese	208
Par excellence	210
Přechod do jiné stanice	215
Slovensko	220
Příprava	224
Rádio	226
Cyril a Metodějka	231
Skákání do řeči!	236
V telce	238
Protekční úroky	244
Veřejná známost	248
O telce	253
Pokora	256
Sportovní tým snů	257
Atletika	258
Vzorný osadní život	259
Sláva, popularita, peníze...	261
Odkazy	262

Neměl jsem nutkání psát knížku. Nenosal jsem ji v sobě roky, aby nyní konečně „vyhřezla“.

PŘEDMLUVA

Zavolala mi z nakladatelství paní Hozová, že ji překvapila beseda o mém podnikání se studenty v Brně a jestli bych o tom nechtěl napsat knížku.

Napadlo mě, že všechny rozhovory i knížky se mnou a o mně napsal někdo jiný. Že bych tedy o sobě mohl napsat poprvé sám.

O obchodu a podnikání jako jednom z motivů mé čerstvé minulosti až do televizní současnosti.

Lepší než tradiční herecká autobiografie typu „Když jsem poprvé vstoupil na prkna...“, které se mi zdají všechny podobné.

Můj první profesionálně smluvní pracovní vztah za mě podepsala maminka, když mi bylo šest.

Moje dětství bylo částečně „obchodní“. Několik let byl mým výrazným a současně jediným obchodním partnerem můj otec. Nevydělali jsme spolu nikdy nic. Získal jsem při tom ale hodně.

Chtělo se mi o tom napsat.

Jako o tom, jak jsem byl katolický pionýr.

Kolik to stálo, abych nemusel být v socialismu zaměstnaný.

A také jak to chodí v televizi.

Řekl jsem si, že se nemusím držet ničeho a mohu psát, o čem se mi zachce. Tenhle text je opravdu jen můj byznys.

Knížka vychází v edici nepovinné literatury. Zakoupením knížky současně potvrzujete, že po jejím přečtení nebude brán zřetel na žádné reklamace.

V úvodu mnoha knih je často věnování autora vlastní manželce. Nevím nakolik dobrovolně. Ivanka používá pro domovinu výraz Osada.

Neznám lepší, výstižnější. Je mou soukromou bolestí, že jsem Osadu nevymyslel ani na ni sám nepřišel. Závidím Ivance. Dostal jsem od ní ale svolení a právo, že tento termín v textu mohu používat.

Děkuji tedy uctivě mé milované spoluautorce. Nejen této knihy, ale mého života vůbec.

Lidi bychom prý neměli posuzovat podle toho, jak vypadají. Děláme to. Já také. A také jsem tak byl většinou posuzován.

AROGANTNÍ KAROSERIE

Nějaká vědecká studie prý potvrzuje, že lidé se snaží podvědomě chovat podle toho, co se od nich očekává. Jsem-li tedy ve svém výsledku produktem toho, co se ode mě očekávalo, dalo by se říci, že se ode mě nic moc nečekalo. Ne-li vůbec nic. Co se ale čekalo vždy a všude, je to, že nebudu představitelem ničeho zvlášť dobrého. Spíš naopak. Snažil jsem se někdy možná v tomto ohledu vyjít lidem vstříc. Není nic horšího než zklamat...

Pánbůh mě prý obdařil ksichtem vyzařujícím mimoděčně jistou pohrdlivou aroganci. Prý. Mně to nepřijde. Mnohokrát jsem se sám na sebe díval do zrcadla, a nic takového jsem tam neviděl. Naopak. Milý, jemný a pohledný chlapec. Možná ten dojem ale nebyl objektivní...

Často jsem někam přišel, ve svém vnitřním pocitu uctivý a zdvořilý, pozdravil – a z druhé strany se ozvalo: „Hlavně slušně, chlapče, hlavně slušně!“

Možná se ale falešný dojem, jakým vás vnímá vaše okolí, nakonec stane pevnou součástí vaší maličkosti. Nejsou způsoby, jak donutit ostatní, aby vás při povrchním setkání vnímali jinak. Nejsou metody, jak svůj vrozený „design“ změnit. Zajímavý fenomén, který působí jako jisté závaží. V dětství dvojnásob. Vnitřně nevnímáte pocit ani zdaleka blížký tomu, jaký vyvolává váš výraz a celkové vzezření. Jsou zřejmě jen dvě možnosti: zhroudit se z „Kainova znamení“, snažit se je všemi možnými způsoby (jako nepřetržitým tlením, případně submisivním chvěním apod.) překonat. Nebo druhá: přijmout je za své coby přirozenou součást své existence. Druhá možnost je praktičtější o to víc, že možnosti, jak svůj vzhled změnit, jsou při všem technologickém pokroku pořád omezené.

Nebyl jsem nikdy svatoušek, často tedy karoserie odpovídala motoru. Když ale ve škole někdo v naší třídě rozbil okno v době, kdy jsem tam nebyl, byl jsem stejně předvolán s ostatními podezřelými „firmami“. A na můj argument, že jsem ve třídě vůbec nebyl, vykřikla jurodivá učitelka: „Nelži!“ Tam někde, myslím, vznikla moje až hysterická nesnášenlivost nespravedlnosti.

Pomohlo mi, že právě daný vzhled vedl k tomu, že už od dětství jsem byl předmětem zájmu lidí od filmu. Měl jsem tak šanci už jako dítě najít jistou rovnováhu ve vysvětlení, že co mi na straně jedné působí zvláštní, nezasloužené komplikace, na straně druhé přináší zvláštní druh privilegia. Kompenzaci.

Byl-li jsem za film a divadlo později vděčný, tak především kvůli všude v okolí zuřícímu socialismu, v němž jsem jen marně vyhlížel, co by mohlo být smysluplnější než jen zvolna proklusat časem. Pokud možno bez výrazných buzerací, peskování, ponižování. Později také: pokud možno s minimální mírou kolaborace.

Pohyb s výrazem „nadutosti“ (ty uvozovky prosím nepřehlédněte) je, myslím, v českém prostředí ještě poněkud bizarnější. Důrazně beztřídní Osada jakýkoli pohyb brady směrem vzhůru vnímá s nevolí. Navíc jsem zřejmě, nezaslouženě, vyzařoval jakési soudružské nesepečí s pokořeným, soudružsky stmelěným družstvem. Možná patologická neadaptabilita přímo se systémem. Později socialistická netypovost určovala i charakter většiny mých rolí.

Byl jsem ale spokojenější se všemi těmi nespolehlivými pohraničníky, blby a podvodníky než být „pozitivní“ postavou ve formátu reálného socialismu. V té době byl navíc pojem pozitivní tak nejasný, jako je dnes nejasný například pojem kontroverzní (odvíjí se od pojmu a kvality „verze“).

Nakonec jsem v tom „arogantním, nadutém“ chlapci našel i způsob akceptace jako zvláštní druh osobní ochrany. Většina lidí se k mé podstatě nikdy nedostala, o to větší byla a je plocha mé autonomie, svobody.

Přiřknuté nabubřelosti jsem se v období puberty naopak snažil dodat ještě umocňující akcent. Chodil jsem od hlavy k patě celý

v džínovém oblečení (včetně ponožek) – coby výraz nejen zjevné odrodilosti od Východu. S dlouhými vlasy, pokud možno skoro na ramena, stejně odbojný výkřik: ne komunismu! Tam někde také zhruba můj aktivní politický „odboj“ končil. Na hlavu jsem si dával různé provokační pokrývky jako buřinku, kovbojský klobouk apod. To už nešlo o politický systém, ale o měšťáka, který mezinárodně vytruboval, že zelená – modrá, pro blázna dobrá! Nezbytným doplňkem byla i cigareta, pokud možno co nejdelší. Komunismus jako by měl krátké nohy, krátký mozek, o to delší vedení. Dlouhé bývaly občas jen krásné dívčí nohy, zcela apolitické.

Mezi patnáctým a osmnáctým rokem jsem byl výrazně menší, než jsem měl podle statistických tabulek být a než byli stejně staří vrstevníci. Vypadal jsem mlaději, což mě ale tehdy popuzovalo. O to víc jsem se snažil demonstrovat svoji dospělost. Bylo jistým požitkem s buřinkou na hlavě a cigaretou v ústech sledovat neskrývané pobouření svého okolí. Pohoršené výrazy kolemjdoucích, často dokonce hlasitý projev zhnuseného úžasu, nebo i výkřik nadávky: Spratku! Ať už šlo o „vládnoucí“ představitele dělnické třídy, zmuchlané úředníky zločinné moci, nebo prosté kolemjdoucí, letící do věčnosti s nákupem. Možná jsem působil spíš dojmem

duševně nemocného pubertáka. Bylo mi to jedno, uvnitř mě hřál pocit pevné, provokativní výjimečnosti.

Pokud šlo o holky, největším nebezpečím byli jejich rodiče. Snažil jsem se rodičům co možná vyhnout. Ale na otce, který táhl svoji dceru za vlasy od okna, jen aby se mnou nemluvila, nezapomenu. Vnímал jsem to už tehdy jako nepřijatelné domácí násilí. Nikdy jsem jeho dceři tak hrubě jako on neublížil.

Světlem mého dětství byli romantičtí hrdinové typu Vinnetoua s Old Shatterhandem, d'Artagnana, Jeana Valjeana či Garyho Coopera, který ve filmu V pravé poledne zůstal nakonec se svojí odvahou a morálkou sám. Hrdinové neochvějně hájící svoji čest jako nejcennější a tradiční statek pravého gentlemana. K tomu romanticky se pohybující ve společnosti žen, s předvídavostí či moudrostí, které jsem jim v temném sále a ještě temnějším světě proľhaného komunismu užasle záviděl.

Kus z nich v mém snu navždy zůstalo. Jen těžko mi je může nahradit zažloutlý obraz bohatého advokáta, rozjařeného podnikatele nebo podvodného úředníka, čpících svou upachtěností po penězích za jakoukoli cenu.

Neumím si u nich totiž představit, že by svoji lásku dokázali unést na koni, střílet přitom ve zběsilém trysku po padouších a unášenou dámu mezitím zabavit lehkou, koketní ironií, při které se šťastně unesená žena tak chichotá, až z ní občas spadne kousek oblečení.

Ne že bych to dokázal sám. Míval jsem ze všech potřebných instrumentů možná jen tu ironii. Holky jsem často rozesmál, působily nejdřív šťastně, aby nakonec odjely na nudné mule s mlčenlivým nerytířem.

Arogantní kovbojík ale občas cítil silnou vnitřní nejistotu, rozehvění, obavy. Strach. I když navenek to snad patrné nebylo. V mužném světě mého dětství byl strach hlubokým pokleskem. Nevěděl jsem tehdy, že o něm nerozhodují já. Ale on. Když se dostaví, je strašně těžké, namáhavé, často zcela nemožné – nepustit ho dovnitř.

Jako dítě jsem začínal v dabingu. Ten mě pak řadu let i živil. Byl takovým malým, nenápadným „odbojným“ centrem. Zvuk měl přece jen větší prostor svobody než obraz.

Ředitelem dabingu se stal nějaký nový muž, kterého jsem neznal. Seděl jsem v šatně jako vždycky. V džínách, s džínovou bundou, na které bylo dost nějakých cvočků, s dlouhými vlasy. Ředitel vešel, už z dálky mě probodával pohledem a bylo patrné, že ho fascinují. Zastavil se u mě:

„Ty seš...?“

„Kraus...“ přiznal jsem se.

„Kluci jako ty by tady vůbec neměli pracovat,“ řekl přísně a zmizel ve své kanceláři.

Neptal jsem se proč. Arogantní ksicht v „západním“ oblečení, to už bylo pohrdání celým společenským systémem. A to jsem tu byl přitom poměrně krátce...

Stál jsem před kinem Belvedere (později Ponrepo). Kousek od baráku. Chodili jsme sem jak do kina, tak také žebrot. Tedy nejdřív žebrot, aby pak bylo na kino. Ne s nataženou rukou, ale s dobrodružnou „rafinádou“. Aby fungovala, musela být fronta.

ŽEBRÁME...

Postavil jsem se do fronty na lístky, a když jsem přišel u pokladny na řadu, „zjistilo se“, že nemám dost peněz. Poodstoupil jsem kousek stranou a někdo z dospělých většinou neodolal a věnoval mi chybějící dvě tři koruny, abych na lístek měl. Zdvořile a uctivě jsem poděkoval a postavil se na konec fronty. Když odešel můj poslední sponzor, zmizel jsem z fronty také. A přišel za chvíli, kdy už byli pryč i všichni svědci. A opakoval to samé. Občas se stalo, že mi nikdo nepřispěl. Už tehdy byli někteří lidé hnusní...

Nicméně kolovrátek návratů a nešťastného zjištění nedostatku u pokladny přinášel pravidelně slušný obnos. Nejen na kino, ale i na cukrárnu. Jisté nebezpečí představovala pokladní (nikdy to nebyl muž), ale nikdy mě žádná nezradila.

Jednou, když jsem byl po čerstvé kasírovače, jsem šel před kinem do blízké cukrárny. Nechal jsem si naložit na talířek „několik kousků“. Prachy byly, proč nežít? Uprostřed šlehačkové vánice, kdy jsem se dávil všemi těmi sladkostmi, do cukrárny vstoupil muž, který mi jen chvíli předtím u pokladny kina laskavě přispěl. Hleděl na mě pevně. Bylo jasné, že si mě zapamatoval. Já jeho také. Pusu jsem měl plnou cukru a obličej plný šlehačky. Přestal jsem kousat. Mlčky jsme se na sebe dívali. I přes ten prosládlý talířek úspěchu, který jsem měl před sebou, mi bylo divně. Jako na zvracení...

Dodnes si vybavuji pohled toho muže. Jako by to bylo včera.

Vedle naší školy sídlila bruselská restaurace Expo 58, kam autobusy vozily německé turisty. Zaparkovaly vždycky u nás před školou a tam už jsme na ně v houfu čekali my. Jakmile se otevřely dveře luxusního autokaru, napřahovali jsme ruce s výkřikem: „Kaugummi bitte...! Kaugummi!“

V Praze měl těžko někdo víc žvýkaček než my. Dokonce i ti, kteří bydleli na druhé straně Letné, proti nám byli chudáci. Žvýkačka šla do pusy a obal se prodal nebo vyměnil. Sbíraly se stejně jako známky.

Vždycky jsem byl vděčný, že bydlíme blízko takové restaurace. Neuměl jsem si představit, co bych žvýkal, bydlet kdekoli jinde v Praze. Nemluvě o těch, kdo se sháněli po ožvýkané žvýkačce a tu pak intenzivně jeli až do jejího rozpadu.

Stáli jsme s kluky zase před kinem a dělali naše žebравé větrníky, když šel kolem retardovaný kluk, o něco starší než my. Chudák od pohledu.

ŠEMÍK

Měl jsem v ruce bílou myš. (Nějaký „obchod“ v běhu. Myši nebyly můj sortiment.) Toho kluka myš ohromně zaujala:

„Co to je?“ zeptal se. Byli jsme poněkud pobavení.

„Hříbě,“ odpověděl jsem. (S publikem jsem dostal křídla.)

„Hříbě...?“ žasl.

„Hříbě... mládě od koně,“ dodal jsem, aby bylo zcela jasno.

Hladově studoval myš očima a poprosil, abych mu ji půjčil do ruky.

„A jakýho koně?“ zeptal se za chvíli.

„Mustanga,“ řekl jsem pevně, a pro jistotu zopakoval: „Mustanga... hříbě...“ Kluci potlačovali šťastný kvikot krutosti. Chudák žasl.

„Prodej mi ho...“ řekl. To jsem nečekal. „Prodáš mi ho?“

„Prodám.“

„Za kolik?“

„Za pět...“ Pět byla rána. Kino stálo dvě. Sáhl do kapsy, dal mi pět a s myší v dlani šťastně poskakoval pryč a volal na celou ulici:

„Mám hříbě...! Mám hříbě...!“ Po chvíli se na mě ještě otočil:

„Jak se jmenuje?“

„Šemík,“ pojmenoval jsem na dálku tu laboratorní albínku.

„Šemík...“ opakoval dojatě a zase se rozběhl ulicí pryč. Ještě z dálky bylo slyšet, jak volá do bílé dlaně:

„Šemíkúúúú, Šemíkúúú!“

Kluci byli mrtví smíchy. Jeden starší mě obdivně plácl po zádech:

„Dobřej kšeft. Tedy pro tebe.“

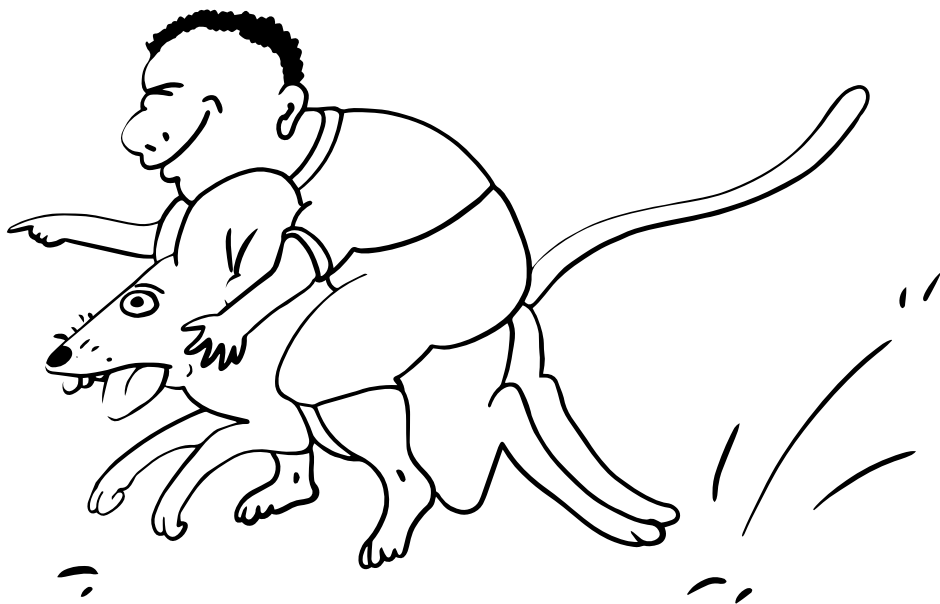
„Kurvárna,“ dodal druhý.

„Ale je šťastnej...“

Šli jsme do kina.

Určitého pachy zpronevěry jsem se dodnes nezbavil. Prachy jsou dávno pryč.

...

*Úchvatné je osobní poznání slavných herců,
vidět je živě, kousek od sebe. Někdy je to ale také deziluze.*

OD FILMU

Filmování je samo o sobě nesnesitelný proces věčného čekání a opakování. Když jako dítě hrajete ve filmu, změní vám celé dětství. Ve škole, u spolužáků, učitelů, doma, všude. Z kamarádů se to nejméně dotkne těch nejlepších.

Při jakékoli neshodě, hádce s dětmi, nepořádku ve škole získáte jistou výlučnost i ve špatnosti. Učitel s chutí upozorní, že „tady nejsi na filmování“ – a třída šťastným rykotem dává najevo, že to tedy opravdu nejste!

Stačí málo a objeví vaše manýry „hvězd“, pýchu, domýšlivost, nafoukanost či aroganci, o níž velká část okolí věřila, že jsem ji získal u filmu. Přitom to bylo obráceně: „arogantní karoserie“ byla hlavním důvodem mého obsazování do dětských rolí.

Velmi často jsem ve škole díky filmování chyběl. Privilegium. Mohl jsem mít dlouhé vlasy. Cenné privilegium. Pohyboval jsem se v přítomnosti slavných herců – strhující privilegium.

Kluky to dráždilo. Víc než holky. O přestávce jsem občas dostal nakládačku od objektivní přesily. Po škole jsme zase dali věci do původního stavu. Rozbíjel jsem hubu já jim. Asi do páté třídy jsem patřil jistě k několika nejsilnějším. (Pak to šlo nějak dolů a já se postupně choval čím dál zdvořileji...)

S holkami takový problém nebyl. Velká část z nich mi filmový svět upřímně přála nebo přátelsky „záviděla“. Často byly zvědavé na mé báje historie a zážitky. Konverzace s nimi byla vždycky lepší. Možná proto, že rozesmát holku byl parasexuální zážitek a holky se uměly revanšovat: někdy mi psaly úkoly, jindy napovídaly... A pokud šlo o moje špatné vlastnosti, přijaly je často s určitou mírou ženské samozřejmosti.

Jedním z privilegií bylo, že pro mě občas přijelo osobní auto z Barrandova. Přímo před školu. Většinou černá šestsettrojka, tehdy impozantní vládní vůz. Při takovém odjezdu se ulice našeho dětství zastavila, jako když k zázraku vyvolený odjíždí do výšin štěstí, úspěchu a moci.

Byl jsem zamilovaný do Lenky a koncepčně si naplánoval, aby byla přímým svědkem velkopanského odjezdu. Předpokládal jsem, že po tak úderném dojmu nebude mít odvahu mě odmítnout. Zdržoval jsem ji klábosením před školou a nenápadně sledoval hodinky, protože auto pro mě mělo přijet každou chvíli. Přijelo. Místo šestsettrojky – výjimečně, jedinkrát – přijel tehdy nákladní vůz. Řidič mi dal najevo, abych se posadil vedle něj do kabiny. Sám jsem na první pohled nepoznal, že je to auto z Barrandova.

Jako odjíždějící závozník jsem z okna viděl Lenku svíjející se smíchem.

„Kam to proboha jedeš?“ vyhrkla.

„Na filmování...“ odpověděl jsem už za rozjezdu. Sám jsem tomu nevěřil.

Lence jsem svoje city nesdělil. Báł jsem se, že budu působit jako prolhaný závozník.

Otec měl přítele, velmi zvláštního pana Nosakovce. Měl ho strašně rád právě pro jeho nezvyklou osobitost, spojenou ale s vynikajícími schopnostmi, jimiž otci pomáhal s inzercí a články v časopise, který táta řídil.

BANKOVKÁM SKOTAČIVĚ VSTRÍČ!

Pan Nosakovec mi koupil ruskou zmrzlinu – první v mém životě –, což byl velký kus zmrzliny mezi oplatkami. Šťastně jsem ji na ulici zhltнул a během konzumace se také pořádně zaprasil. Velkou část zmrzliny jsem měl místo v puse na ruku. Pan Nosakovec mě důrazně naváděl, abych s rukama nic nedělal, hlavně abych si nezašpinil oblečení! Zamířil se mnou bleskurychle do obchodního domu, do oddělení nábytku.

„Podívej na ty matrace... jak jsou měkoučké... sáhní si...“ říkal a sám výrazně jezdil rukou po matraci a důkladně na mě mrkal. Nechápatě jsem si ho prohlížel, než ostře sykl:

„Nekoukej a dělej... oři si ruce...!“

Začal jsem tedy „zkoumat“ měkkost a kvalitu matrací na vystavených postelích podle jeho příkladu, až jsem si ruce zcela očistil, zatímco zbytky zmrzlé smetany zůstaly na nových matracích.

Při jedné z návštěv u nás mi daroval padesátikorunu. To byl výrazný finanční úder. Nikdy předtím jsem neměl tolik peněz a pan Nosakovec se pro mě stal polobohem.

O to víc jsem se koncepčně připravoval na jeho další návštěvu. S představou, že bych to mohl vytáhnout i nad padesát, jsem se připravil na bombastické přivítání našeho drahého rodinného přítele.

Vyběhl jsem z domu a celý rozzářený jsem ho veselými poskoky spojenými s radostným vrískotem vítal už před domem. Cestou po schodech jsem okázale dál vesele poskakoval, nepřírozeně výskal, chytil pana Nosakovce za ruku, snad jsem se o něj i třel. Dával jsem mu zkrátka všemožně najevo, jakou mám radost, že k nám

zase přišel. Při příchodu do bytu jsem hlasitě halekal, volal, že už je tady pan Nosakovec! Náš milý pan Nosakovec! Už přichází, náš miláček, náš báječný strýček! A zdobně jsem hopsal před ním, za ním, kolem něj, jako šťastný dětský hladkosrstý pinč.

Po chvíli se na mě otočil a nepříjemně nahlas pobouřeným hlasem řekl:

„Co je to s tebou dneska?! Seš tak nesnesitelně rozjívenej...!“

Přepálil jsem to. Nedostal jsem nic. Kromě ponaučení.

•••

O koncentracích jsem slyšel od otce pravidelně, podrobně, formou brutálně naučnou. Byl to jeho ústřední příběh.

Takže i důležitá součást mého dětství.

Ďábelské historky o lidech, které možná dětem nepřísluší.

DĚTSKÝ HEREC

Představuji si dnešní psychology a psychiatry, jak se hroučí nad otcovým „necitlivým“, brutálním přístupem k vlastním dětem. Nemohl jinak. Jako by nikdy neuvěřil, že přežil.

Tátovy lágry a válku doplňoval příběh maminky, která s měsíčním bratrem Ivanem v náručí sledovala příjezd nacistů do Prahy. Čekala na otce pět let, starala se a schovávala jediného syna. Každý týden posílala balíčky manželovi i jeho početné rodině. Také se vydala na výlet za otcem do Osvětimi, když si zaplatila, že ho uvidí. Neviděla. Kromě jiného pašovala motáky od otce na švýcarskou ambasádu, za což byl trest smrti.

Život mých rodičů mi připadal jako odvrácená strana světa, který jsem jako dětský voyer pozoroval u filmu a divadla. Netoužil jsem být hercem. Nebylo kdy. Hrál jsem dřív, než jsem o tom mohl začít přemýšlet. Nepovažoval jsem se za herce. Hraní ve filmu nebo dabing byly jedněmi z extravagantních zábav. Jejich půvabem bylo, že jsem za ně dostával peníze. Sice směšné, ale dostával.

Po čase to však omrzí. Místo lítání s kluky po letenském parku, který jsem miloval, cestování po studiích, ateliérech, exteriérech atd. A mezi dospělými. Podceňují vás. Často na vás zapomenou, než někdo vykřikne: Je tu to dítě! To už bývá pozdě. Kus jejich opravdového světa stihnete zahlédnout.

Na filmových exteriérech se brzy vytvořily nové vztahy mezi členy štábu. Během pár týdnů bylo možné sledovat, jak ve zvláštním rychloběhu proběhly stejným schématem, jaký měla velká část zúčastněných zřejmě doma. Šťastné zamilování, teskné pohledy

v prvních dnech natáčení. Po několika dnech mlčenlivé partnerství. Další týden menší hádky a později křik a hádky v hotelovém pokoji. Vytvořili si druhý domov. Zřejmě stejně nešťastný jako ten, z něhož odjeli.

Konfrontace příběhu rodičů s životem dospělých na filmování působila silně. Poznáte dospělé o hodně dřív. Žádná radost. Ženy a muži generačně náležející k mamince a tatínkovi, představitelé moudré a přísné dospělosti – jsou náhle zcela jiní. Lžou jeden před druhým, koketují, nadávají, závidí... O světě dospělých velmi rychle ztratíte iluze. Možná proto, že jste mezi nimi nejen příliš brzy, ale především proto, že na vás soustavně zapomínají.

Bugárna byla základ. (Prkno se čtyřmi ložisky na krajích, na kterém se bylo možné za ohromného kraválu řídit kudykoli...) Ovládací byla přední část, kde se nohama nebo rukama dalo zatáčet. Pokud vám ložisko skříplo ruku, většinou ustříhlo kus kůže tak, že chirurg by to lépe nedokázal.

BUGÁRNÝ A KARIÉRA...

Frajeři sjížděli zejména serpentina cesty od restaurace Expo 58 dolů, na nábreží. Žádná bugárna neměla brzdy. Brzdilo se buď smykem, vyjetím do kopce, nebo chirurgií. Od jara do podzimu.

V zimě pak zimní boby. Prkýnko přibité na dvě brusle. Nějak mi došly brusle, a tak mě napadlo, že budu inovativní. Místo bruslí jsem k desce přibil dvě dětské lyže.

Přišel jsem na hřiště a bylo jasné, že jsem první, kdo má tenhle typ sjíždědla. I holky zpozorněly – a o to šlo. Zamával jsem, jak se ženám mává, než odletíte ke hvězdám. Jeden blbeček se uchichtl, co to má jako bejt? Doporučil jsem mu, ať se hlavně dobře dívá, a co nejhlasitěji jsem zařval: „Rybička!“ Tedy na bříše, hlavou vpředu, ve směru jízdy, obličejem dolů. Ležérně jsem svoji lyžobugárnu hodil na svah, rozběhl se a naskočil. Díky zledovatělému sněhu lyže letěly elegantně. Doletěl jsem až do dětského bazénu, kde jsem si obličejem důkladně prohlédl, jak vypadá beton zblízka. A malinko jako bych ztratil vědomí...

Lehce omámeného betonovým nárazem mě kamarádi vytáhli z bazénku. Místo poděkování jsem se pozvracel a za jejich doprovodu odkulhal domů. Boby jsem nechal na hřišti. Cítil jsem se dostatečně vyježděný.

Druhý den jsem seděl ve třídě, když přišla nějaká paní od filmu (Milada Mikešová – dlouholetá pomocná režisérka především Karla Kachyni), že by potřebovala nějaké chlapce. Učitelka jí promptně

nabídl tři největší šprty. Trčel jsem v zadní lavici, ještě lehce otřesen po včerejší rybičce do betonu. V nepravidelných intervalech mi kapala krev ze škrábanců v obličejí přímo do sešitu. Paní od filmu mě zhlédla a zeptala se polohlasem učitelky:

„A co tamhleten?“

„Toho vám nedoporučuji...“ slyšel jsem zřetelně i přesto, že se učitelka snažila šumět polohlasně. Paní od filmu se ale nemohla odtrhnout od mého pomláceného obličejce, od všech těch barev. Ne nechala se odradit a vzala mě s ostatními šprty za dveře.

Ptala se, co čteme. Šprti začali jeden přes druhého recitovat: Malého Bobše, Honzíkovu cestu, O letadélku Káněti... Pravdivě jsem mlčel, navíc jsem nepříjemně cítil menší odřeninu na rtu.

„A ty?“ zeptala se.

„Já nečtu.“

„Proč?“

„Nemám na to čas.“

„Jak to?“

„Jsem pořád venku! V parku, s klukama, teď máme dokonce válku se sousedním barákem... no tak to už vůbec... Předvčirem nás zase mučili...“ Prohlížel jsem si přitom šprty, jestli jim třeba konečně nedojde, jak promarnili život.

Usmála se. Jako by přišla z jiné planety. Pozvala mě na konkurs. Šprti pokračovali v četbě ve třídě.

Postavit tu nekonvenční bugárnu a zariskovat „rybičku“ se nakonec ukázalo jako dobrý byznys. Stačilo ten smělý pokus přežít...

Na konkursu mě opět zradilo, že vypadám příliš mladě. Ale ten požitek, že v životě existují situace a okamžiky, kdy spořádaní šprti a studenti neuspějí, si pamatují dodnes. Bylo to obrovské povzbuzení v období školního třídění, kdy to, kdo je a kdo není dobrý, měla v rukou několik let jedna učitelka. Se svou karoserií jsem u ní neměl šanci. Tohle byl jedinečný případ, kdy jsem ji nečekaně překvapil. Stejně se nepoučila.

*Byl jsem na pionýrském táboře. Čisté utrpení.
Bydleli jsme ve stanech, kousek od Berounky.*

POKLAD

Všechno, co souviselo s táborovým řádem a jeho organizací, mě mučilo. Nemohl jsem dělat nic jiného než se podřít. Jako ve všech táborech. Znal jsem to od otce důkladně.

Oznámili nám, že druhý den bude bojová hra. Jako by mělo jít o vrcholnou zábavu. Prý budeme hledat poklad. Bude to náročné, budeme muset zdolat fyzické i vědomostní překážky, ale poklad prý bude stát za to. Neměl jsem k tomu sebemenší důvěru. Nestál jsem o jiný poklad než případně odjet domů. Bohužel, to nepřicházelo v úvahu.

Večer před bojovkou jsem si šel dát ještě jednu cigaretu před spaním. Byl jsem v šesté nebo sedmé třídě, kouření jsem už zvládal bez problémů. Drobné bolesti hlavy, motání, vše odeznělo. Kouřil jsem skrytý za stanem, na nádvoří tábora se to hemžilo instruktory a vedoucími. Zakopávali poklad.

Ráno nás vzbudili s ohromnou slávou a bujarým nadšením, že už je tady ta bojovka! Že si máme všichni vyzvednout mapy, buzoly, kompasy, plánky značkové cesty, všechno, co je potřeba pro zdárné hledání pokladu. A upozornili nás, že se také bude měřit čas a jen ti nejlepší se budou moci zúčastnit nějakého finále v hledání pokladu.

Dostal jsem svoji výbavu k bojovce a zařazen v družstvu jsem poslouchal instrukce. Vrcholně nezábavné. Když přednáška skončila, vedoucí tábora vystřelil z poplašené pistole na znamení startu.

Největší snaživci vyběhli a při vytrvaleckém poklusu hleděli do map. Všichni jsme měli příruční kompasy, podle nichž někteří vyběhli na úplně jinou stranu než jiní.

Pochopil jsem, co jsem v noci viděl.

Nevyběhl jsem s ostatními, ale pomalu došel k táborovému nádvoří. Díval jsem se na zem a hledal čerstvé stopy z noční ukrývačky, kterou jsem pravděpodobně při kouření zahlédl.

„Co tady děláš, Krausi?“ zeptal se mě jeden z vedoucích.

„Hledám poklad,“ odpověděl jsem po pravdě.

„Máš buzolu? Máš plánek? Tak se toho laskavě drž a pokračuj po značce.“

„Po značce...?“

„No jistě, po značce! Ses ani nepodíval do plánku, vid? Tam to máš všechno naznačené... Najdi si značku a vydej se po ní.“

„Aha,“ odsouhlasil jsem, ale přesto jsem pokračoval ve zkoumavém procházení prostoru hlavního seřadiště.

„Tys mě neslyšel?!“ zeptal se vedoucí už trochu podrážděně.

„Slyšel...“

„Tak co tady děláš?“ přidal na hlase.

„Hledám poklad...“

„Hledáš poklad? A proč ho hledáš tady? Co tě sem, prosím tě, dovedlo? Máš v plánek snad něco, co ti ukazuje sem? Už jsi byl na kontrolních bodech? Tam si určíš azimut, pokud to vůbec umíš, a podle něj teprve budeš pokračovat správným směrem...“

Měl v hlase ponížující tón, jako by věděl, že azimut a kontrolní body nejsou moje silné stránky. O to víc, že mě nezajímaly. Ostatně ani poklad mě příliš nevzrušoval. Tušil jsem, že rozdíl mezi významem toho slova a realitou bude kolosální. Na pionýrském táboře by něco jiného mohl čekat jen blb.

Všiml jsem si kusu čerstvé hlíny kousek vedle stožáru se státní vlajkou.

„Kam jdeš?!“ zařval vedoucí.

„Hledám poklad,“ odpověděl jsem po pravdě.

„Ale kde?!“

„Tady...“

„Jak tady...?“ Teď jsem si zase jako blba prohlédl já jeho.

„Tady...“ zopakoval jsem a koukal se soustředěně do země a pomalu našlapoval kolem trochu čerstvější hlíny.

„Ale tady nemáš co dělat!“ zařval a povytáhl si tepláky.

„Jak to? Hledám poklad...“

„Ne! Když chceš najít poklad, musíš za ním jít! Po značkách! Jako všichni! Podívej se, už jsou z tábora dávno pryč!“

„A co když je v táboře?“ zeptal jsem se upřímně. Jeho další povytáhnutí tepláků a mírný tik v obou očích vysílaly signál, že otázka ho trefila silně.

„Proč by byl v táboře? Proč?“

„Proč ne? Mám hrozně silnej pocit, intuici! Strašně silnou intuici, že by mohl být někde tady...“ a dloubl jsem nohou do hlíny.

„Tak ale už toho mám dost!“ vyjekl hystericky „Jdi hledat poklad, ti říkám!“

„Dyť ho hledám!“

„Nemluv! Ticho! Rozuměl jsi?! A okamžitě jdi hledat podle značek, azimutu, ať už jsi na trase...“

„Můžu něco odpovědět?“

„Néééé! Buď zticha! A jdi okamžitě hledat poplach! Poklad...!“ Nervozita a vzrušení ho malinko ochromily.

„Já ho hledám, ale mám tak hrozně silnou intuici, že by mohl být tady...“

Jeho řev přivolal další vedoucí a praktikanty. Všichni byli fascinováni mým nepřístojným chováním. Že si dovoluji hledat poklad uprostřed tábora, když jsem měl už dávno vyrazit na cestu.

Nechtěl jsem jim prozradit, že mi žádný „poklad“ nestojí za to, abych vyrazil na nějakou náročnou túru a určoval si azimuty, kudy dál. Na druhou stranu jsem si byl z nočního pozorování celkem jistý, že z celého tábora jsem pokladu nejbliž, a získat ho bez námahy by mě potěšilo.

„Krausi!!!“ zařval onen vedoucí ze všech sil, „já tě vyzývám, abys podle pravidel bojové hry pokračoval! Opusť tábor a vydej se po značkách...!“

Znovu jsem dloubl nohou do země.

To už nevydržel a lehce mě do ní kopl: „Přestaň tady kopat do země! Okamžitě! A pokračuj!“

Otráveně jsem opustil nádvoří tábora, ale na žádnou cestu jsem se nevydal. Byl jsem si jistý, že poklad je tady, a chtěl jsem být u toho, až ho někdo najde.

Vedoucí se mě znovu zeptal, jestli nehodlám plnit zadání hry. Odpověděl jsem mu, že ho plním, že hledám poklad a bojím se z tábora odejít, abych o něj nepřišel...

Poodešel jsem nakonec stranou, protože pohoršení, které jsem vyvolal, bylo obrovské. Ve vzduchu bylo cítit, že bych mohl dokonce nějakou chytit.

Kolem poledne přiběhli vytrvaleckým klusem první snaživci. S mapkou a buzolou v ruce, soustředěně se dívali chvíli do mapy, chvíli do buzoly a pak pár metrů pokračovali v poklusu. Z mého pohledu – stál jsem zase za stanem – působili dojmem, že nadšeně bloudí.

Nakonec jedna skupina ošátkovaných snaživců vykopala „poklad“ kousek od místa, kde jsem ráno pátral já. Vedoucí radostně poskakovali a gratulovali jim, v jak dobrém čase to stihli! Poklad sám o sobě byl nějaký symbolický trapas – vlaječky, koláče... Ale z principu mi to nedalo:

„Já tu byl dřív, vyhodili jste mě, a přitom...“

Vedoucí se na mě otočil s brunátným výrazem v obličeji:

„Tebe nechci ani vidět! Rozumíš?!“

„Byl jsem tady přece už ráno, protože jsem tušil, že jste to frkli někam sem...“

Bylo patrné, že jakýkoli zvuk ode mě leze táborovým vedoucím nesnesitelně na nervy. Bez ohledu na to, co říkám.

Odsoudili mě nejen vedoucí, ale i celá skupinka zpomalených nálezců. Hromadně mi vysvětlovali, že můj postup byl stejně neplatný, protože jsem nedodržel pravidla hry.

Odmítal jsem jejich argumenty s tím, že zadáním a jediným pravidlem bylo najít poklad. A celá stezka s úkoly byla jen pomůckou pro ty, kdo třeba nemají tak silnou intuici jako já.

Večer jsem dostal před celým nastoupeným táborem důtku za špatné chování.

Bylo po bojovce. Chudáci „výherci“ pak s instruktory společně předstírali, jakou mají z pokladu radost! Z debilních vlaječek... Cpali se staršími koláči z pekárny a nahlas halekali něco jako „mňam mňam...“.

Popuzovalo mě to. Musel jsem si dát za stanem další cigaretu.

•••

Maminka měla pevný koncept výchovného systému. Všichni jsme chodili na piano, do kostela, po kostele na výstavu obrazů. A také do dramatického kroužku.

SUPERPIONÝR

Ultraaktivní sourozenci, jako například sestry Eliška a Kateřina, ještě tančily, recitovaly česky a francouzsky, případně krasobruslily, četly světovou literaturu už od povijanu.

U dramatického kroužku maminka vždy opakovala, že nejde o to, abychom byli herci, ale abychom byli schopni „se vyžvejknout“. Že právě návštěva takového kroužku a vystupování na jevišti před veřejností jsou nejlepší průpravou. Nikdo ji nikdy nezbavil našeho tajného podezření, že možná chce mít v rodině také herce. Po zpěvákovi se toužit neodvážila, protože už při hře na piano se ukázalo, že jak bratři, tak sestry jsme všichni zajedno v hudební hluchotě.

Přihlásila mě do Ústředního pionýrského souboru, což bylo vyhlášené pionýrské „těleso“ se všemi složkami – dramatickou, sborovým zpěvem i tancem.

Hned na prvních setkáních jsem dal najevo, že poezie není můj žánrový favorit. Když se blížilo první veřejné vystoupení, rezolutně jsem odmítl přednášet jakékoli verše. Dostal jsem už ale tehdy elementární školení kolektivního, jednotného nátlaku: totiž že všichni recitují, všichni recitovali a všichni také recitovat budou. A jak k tomu přijdou všichni ti, co recitují... Trval jsem na svém. (Pohružka, že mě ze souboru mohou vyhodit, mě nijak neděsila.) Vymohl jsem si tak mezi pionýry nezvyklou výjimku. Místo básničky jsem dostal pro vystoupení krátkou povídku Miloše Macourka: Vejce.

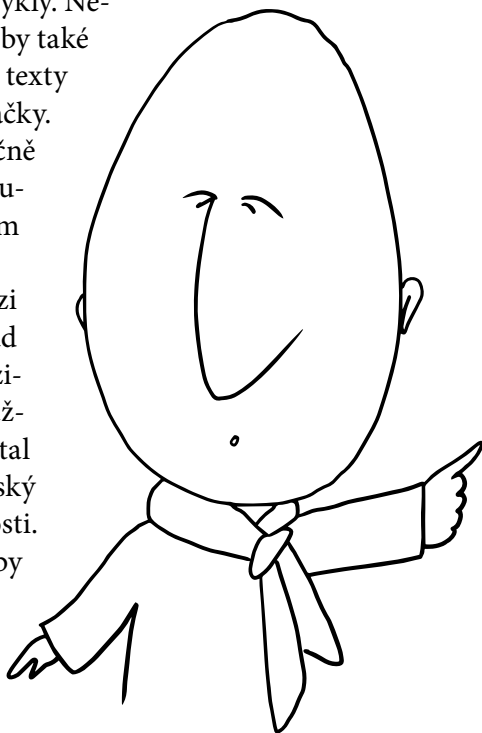
Text mě nadchnul. Zejména proto, že se nerýmoval, a navíc se mi zdál vtipný.

Zatímco se ostatní při svém vystoupení prorecitovali zejména sovětskými básněmi o vojácích, míru, nádherném socialismu a revanšistech na Západě, já přítomné pionýry docela pobavil Macourkovým textem. O to víc, že na podobných akcích to nikdo nečekal. Měl jsem tak pravidelně velký úspěch. Někteří z kolegů mně upřímně fandili, jiní se o to víc trápili se svými politickými veršovanými litaniemi.

Pochopil jsem tehdy zvláštní magii jevištního kouzla. Když jsem mezi všemi těmi budovatelskými a svazáckými parabásněmi a parapsněmi přišel na pódium a řekl první větu textu: „Každé vejce je jiné...“, ozval se většinou nadšený, ne-li hurónský smích. Nebylo to mým fantastickým přednesem, ale radostí, že jsme na okamžik vypadli ze světa nařízené idiocie.

Macourkův text mi přinesl úspěch, který ve světě krvavých šátek nebyl obvyklý. Netrvalo dlouho a ozvali se další, že by také chtěli radši přednášet podobné texty než hučet budovatelské rýmovačky. Protože už ale předtím dostatečně prokázali svoji poslušnost, museli pokračovat v budovatelském duchu.

Dostal jsem se postupně mezi výlučné pionýry, kteří se například účastnili každý rok „Setkání prezidenta republiky s pionýry na Pražském hradě“. Pionýrská elita. Stal jsem se specialistou na pionýrský humor pro slavnostní příležitosti. Nebyl to rozhodně humor, který by mě bavil nebo s kterým bych se identifikoval. Proti ostatnímu „repertoáru“ to ale bylo vysvobození.

Na základě této strhující kariéry mě pak pozvali na konkursy do Vinohradského divadla, Národního a dalších divadel – kde jsem všude znuděně uspěl. Nebyl jsem dítě dychtící po jevišti, po vůni divadelních kulis a líčidel... V konkurech na neposlušné děti ale karoserie zajišťovala náskok před snaživými a spořádaně vyhlížejícími vrstevníky, kteří většinou patřili do okruhu slušně oblečených a svědomitých chlapečků.

Nejzábnější bylo konkurs vyhrát, uspět v soutěži. Představení samotné by mi tehdy stačilo jen jedno.

Na dětských konkurech nebyla příliš velká konkurence. Podkolníkari, čtenáři, babičkáři, jedničkáři a šprti se snažili svědomitě předstírat, jak hrozně jsou zlobiví, oškliví, neposední a neposlušní. Kouleli očima, okázale se mračili, pak ale rychle běželi k babičce napít se z termosky vlahého čaje. Trochu otřít žínkou zpocený obličejík. Já na rozdíl od nich přicházel s autentickou kastlí, s regulérní praxí, znalostmi v oboru a většinou bez doprovodu dospělých.

Po několika vyhraných konkurech jsem byl jako zkušený medailista, který chodí jen do finálových kol a rovnou pro vítězství. Takticky, klidně a pevně. Vítězství v konkurech měla ale často hořkou dohru. Nakonec jsem z „vyhraných“ rolí nehrál dlouhé roky žádnou. Po řadu let se opakoval stále ten stejný problém: vypadal jsem na svůj věk příliš mladě. Vadilo mi to tehdy hodně. O to víc, že jsem se nemohl dočkat dospělosti. Dnes si naopak ten zlovyk držím ochotně dál.

Až po pěti letech nekonečných výher na konkurech a stejně nekonečných proher v obsazování jsem se dočkal první malé hrané role ve filmu. U režisérky Věry Plívové Šimkové. Paní Věra se pak na řadu let stala mou osudovou režisérkou. Po první hrané roli ve filmu jsem během jejího dalšího filmu propadl na gymnázium. Při dalším setkání s paní režisérkou jsem poznal svou první ženu Janu. Během dalšího natáčení s paní Věrou se mi narodil syn David, musel jsem ale z filmování kvůli jeho závažné operaci odjet.

Řekl jsem jí tehdy, že její filmy mají tak zásadní a osudový dopad na můj život, že při veškeré úctě k ní s ní už bohužel spolupracovat

nemohu. Protože podle dosavadního trendu všechno nasvědčuje tomu, že při další spolupráci bych pravděpodobně zemřel. Za to žádná role nestojí.

•••

K tetě jsem jezdil každý rok na prázdniny. Byla to její služba mamince, aby jí při tolika dětech ulevila.

PŘEVÝCHOVA

Teta měla také pět dětí, samé syny, ale už starší, poslušné a samostatné. Čas se mnou se snažila využít k rychlé převýchově. Při její oddané zbožnosti jsem pro ni byl ztělesněním dospívajícího čerta. Léto jsem u ní pravidelně proministroval, promodlil a souběžně se přesvědčoval, že peklo nemůže být horší.

K očekávané proměně podle jejích představ ale nedocházelo. Po několika letech marných náboženských soustředění přišla puberta a vymetla ze mě poslední zbytky svatosti.

Zřejmě z toho důvodu se teta rozhodla pro razantnější postup.

Vysadila mě v klášteře. Proto jsme včera ani nevybalovali kufry! Matka představená, Placida, mě srdečně přivítala. Usmívala se něžně a svatě, kolem dalších asi čtyřicet sestřiček, všechny černobílé. V kleci hystericky štěkal německý ovčák. Asi taky katolík. Tělem mi prudce kolovala krev všech nevěřících světa. Proč sem? Panebože, co já tady? Proč mám tak proklatě bigotně věřící tetu? Nejspíš proto, že jí poslední den války zastřelili manžela a ona zůstala s pěti syny sama. Nejstaršímu bylo tehdy třináct... Proto, blbečku...

Sestřičky se v klášterní zahradě kolem mne pomalu shlukovaly. Zdálo se, že všechny mají stejný úsměv. Klášterní. Teta bydlela v Liberci v Klášterní ulici, já v Praze v Kostelní – a tohle teď jako vrchol náboženských adres. Vrchol hory mé puberty.

Milí zbožní, já mám teď úplně jiné zájmy a starosti! Koketuji s peklem, fascinuje mě horko holčičích klínů, neřest jako tajnost, já se fakt nechci modlit!

Nechci růženec, nechci!

Bůh o tom ví a přivřel oči...

Teta zamávala na rozloučenou, zůstal jsem ve svaté zahradě sám. „Chlap“ s řeholnicemi na začátku letního soumraku. Moje zoufalost musela být patrná. Pomalu kolem mě vytvářely půlkruh. Ovčák byl čím dál hysteričtější. Asi, chudák, taky samec...

„Zahrajeme si na slepou bábu, co říkáš?“ řekla matka představená a něžně mi na obličej uvázala černý šátek. Poslední pohled – čtyřicet úsměvů.

Já si nechci hrát, už vůbec ne na slepou bábu! Já už byl s nahou holkou! Tajně kouřím, ale profi! Když hraju, tak flašku – svlíkačku, ne jako debílek, že nevidím!

Při pohledu dolů bylo zpod šátku vidět čtyřicet párů bot. Osmdesát stejných botiček! Vždyť s vámi se to ani hrát nedá! Jste všechny stejné!

Při pohledu dolů zpod šátku čtyřicet černých siluet. Ponižené jsem bloudil zahradou a slyšel ten cvrlikavý smích „holek“, co balí Krista. Bože, jak jsi mohl dovolit, že jsem přistál zrovna tady? Vždyť jsem nic neprovedl!

Ve svém pokojíku jsem koukal do stropu. Rád bych si s Bohem promluvil o tetě a o tom, kterým vlakem ráno odjedu... Chtěl jsem mu to tentokrát říct na plnou hubu. Že se tohle nedělá, protože to je nepřirozené a ponižující. Je jasné, že tady budu minimálně měsíc, takže na ten rozhovor dojde. Nemysli si, že ti to projde. Nikdo není neomylný, to platí i pro tebe...

Ráno začalo mší svatou. Jak jinak. Kněz – další chlap. (Už jsme tady tedy tři – já, kněz a ten pes.) Nevypadal dobře. Asi schválně vybírají nepohledné chlapy... Byl milý a hodný. Tady jsou ale všichni hodní, protože to je tábor na přijímačky do nebe.

Zpěv sester mě překvapil a ohromil. Zpívaly brilantně, strašně vysoko, čtyřicet tenkých hlásků v nábožné disciplíně oddanosti. Nic takového jsem ještě neslyšel. Andělský chorus. Že by ráj? Ne, klášter u Liberce.

Šel jsem tajně kouřit za dřevník.

Jaromíra – jezdila s autem i skútre. Chodil jsem za ní do dílny. Při práci se usmívala a ve všem, co dělala, byla jako šikovný chlap.

Jen nedělala ty chlapské, důležité ksichty, kdy chlapi mívají při zatloukání hřebíku výraz, jako by někoho operovali. Nebo dobýjeli. Několikrát mě nechala, abych s autem vyjel před garáž.

Imelda – moje hlavní sestřička. Od pohledu jsme si nesedli. Ve výrazu obličeje jako by měla rozvrh s úklidem. Kolem čtyřicítka, pevná a přísná. Zranila se v zaměstnání, pořezala si ruku v textilce, kde sestry pracovaly, a díky tomu na mě měla dost času. Byla slabě cítit dozorkyní. Teta zařídila a vyjednala, že budu náležitě proškolen, složím na závěr zkoušky z bible a příjmu svatě přijímání. Já chtěl ale tehdy přijmout holku, ne oplatku!

Placida – matka představená. Dáma s autoritou, milá a pevná zároveň. Měl jsem z ní respekt. Sestřičky ještě větší. Ředitelka.

A Reconciliatrix! Krásná moje láska. Tenké stříbrné brejličky, za nimi její něžná, křehká krása. A veselá! Smála se! I těm mým blbým fórům, ve kterých jsem opatrně, schůdek po schůdku, nenápadně našlapoval pryč od světa modliteb do země šťastného hříchu. Jako by tam byla ochotna se mnou jít! Byla starší, kolem pětadvaceti, a přišlo mi zoufale hrozné, že zůstane s Kristem.

Stačilo by, kdybychom spolu utekli na pár hodin, pobyli v opojném štěstí mých polopitomých žertíků a nízké hamižnosti těl... A pak bychom se řádně a jinotajně vrátili k řádu a modlitbě. Při večerním pohledu na strop mého pokoje na něm vlála sestra Reconciliatrix v hlavní roli.

Snažil jsem se všemožně zařídit, aby mě učila právě ona. Šlo nám to spolu báječně a já měl pocit, že s ní se lze k blízkosti Boha skutečně dostat. Imelda zjevně můj názor nejen nesdílela, ale dávala najevo, že mojí hlavní sestrou je ona. Reconciliatrix ještě ke všemu chodila s ostatními do práce a já odpoledne hladově vyhlížel, kdy se objeví. Měl jsem šanci jen na chvílku, protože jeptišky po večerech nesedí u vína, netančí u jukeboxu, jsou mimo svět, kde jsem mohl krmit svoji naději.

S Imeldou jsme spolu naopak byli celý den a náš vztah se blížil obroušenému soužití partnerů, kteří si nikdy příliš nerozuměli. Všiml jsem si, že na můj vřelý vztah k Reconciliatrix trochu žárlí.